

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 1Co/147/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112232931
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Hrvola
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4112232931.3

Rozhodnutie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Hrvolu a členov senátu JUDr. Stanislava Libanta a JUDr. Petra Kaňu, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s. r. o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Fridrich Paľko, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR so sídlom v Bratislave, Župné nám. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 09. júla 2014, č.k. 9C/21/2013-53 a uzneseniu Okresného súdu Levice zo dňa 22. septembra 2014, č.k. 9C/21/2013-71, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Levice č.k. 9C/21/2013-53 zo dňa 09. júla 2014
p o t v r d z u j e .

Žalovanému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Levice č.k. 9C/21/2013-71 zo dňa 22. septembra
2014 p o t v r d z u j e .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 4 ods. 1 písm. a/ bod. 1, § 9 ods. 1, 2, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, § 41 ods. 1, § 44 ods. 8, 9 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

Zo spisu Okresného súdu Nitra sp.zn. 11Er/655/2006 súd prvého stupňa zistil, že oprávnený podal návrh na zmenu súdneho exekútora na Okresný súd Nitra 30.08.2010. Súd zaslal návrh oprávneného súdnemu exekútorovi a zároveň ho vyzval listom z 07.09.2010 na vyjadrenie s vyčíslením trov a aby pripojil exekučný spis. Súdny exekútor zaslal dňa 25.11.2010 návrh na priznanie trov exekúcie, predložil rozpis vzniknutých trov exekúcie a exekučný spis EX 75/06. Uznesením zo dňa 06.12.2010 č. k. 11Er/655/2006-17 súd vyhovel návrhu na zmenu exekútora, poveril navrhovaného exekútora a rozhodol aj o náhrade trov exekúcie predchádzajúceho exekútora. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 18.03.2011.

Konštatoval, že nevyhnutnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu sú protiprávny úkon resp. škodová udalosť, vznik škody, príčinná súvislosť (kauzálny nexus) medzi protiprávnym úkonom (škodovou udalosťou) a vznikom škody a zavinenie (len v prípade subjektívnej zodpovednosti, pri objektívnej zodpovednosti nie je podstatné, či zodpovedný subjekt vznik škody zavinil alebo nie). Vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný, nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu.

Mal za to, že súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd Slovenskej republiky na podklade ústavnej sťažnosti (resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy). Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prieťahov. Podľa súdu bol žalobný návrh dostatočne špecifikovaný v zmysle § 43 OSP a zákona č. 233/1995 Z. z..

Súd mal k dispozícii ako dôkaz predmetný exekučný spis. Uplynula šesťmesačná lehota od prijatia návrhu na zmenu exekútora a žalobca sa domáhal na súde náhrady škody za nesprávny úradný postup z dôvodu, že k zmene exekútora nedošlo v zákonnej 30 dňovej lehote. Súd v tomto prípade neskúmal či došlo k prieťahom v konaní, ale skúmal, či došlo k nedodržaniu zákonnej lehoty, z akého dôvodu a či je to dôvod na náhradu škody, resp. či vôbec nejaká škoda vznikla. Nárok na náhradu škody si žalobca uplatňoval podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z. z., keď podľa neho príslušný súd svojím postupom porušil povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, resp. bez zbytočných prieťahov v konaní. Ohľadne prípadného prieťahu sa nevedelo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sťažnosť na prieťahy v konaní, nerozhodol Ústavný súd Slovenskej republiky, či Európsky súd pre ľudské práva. V zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v súčasnom znení by len takéto podklady boli relevantné pre priznanie náhrady škody. Citované ustanovenie je platné od 01.01.2013. Návrh bol podaný v roku 2012 súd však mal za to, že predmetné ustanovenie možno brať do úvahy ako výklad pôvodného ustanovenia pri skúmaní nárokov podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. platného v čase podania žaloby na zmenu exekútora a začatia tohto konania. Taktiež zastal názor, že keďže od podania návrhu na zmenu exekútora do návrhu na predbežné prejednanie nároku žalobcu neubehli tri roky, nárok nie je premlčaný.

Žalobcom uvádzaná majetková škoda nebola nijako preukázaná, žalobca nepreukázal žiadnym spôsobom zníženie svojho majetku. Žalobca nepreukázal, že doba ktorá uplynula od doručenia žiadosti na zmenu súdneho exekútora až do samotného rozhodnutia exekučného súdu zasiahla žalobcu negatívne, vyvolala v ňom neistotu ako morálnu ujmu, ovplyvnila jeho plánovanie a rozhodovanie, viedlo k strate legitímnych očakávaní, že v zákonom určenom čase nastane stav predpokladaný zákonom a vyvolalo riziko ohrozujúce konečné vymoženie pohľadávky. Súd sa nestotožnil ani s názorom žalobcu, že možno priamo porovnávať nemajetkovú ujmu za nedodržanie zákonnej lehoty na vydanie rozhodnutia a nárokom priznávaným Ústavným súdom SR za prieťahy v konaní.

Úlohou súdu je spravodlivé rozhodnutie v celom kontexte vzájomne sa odvíjajúcich skutočností. V danom prípade k rozhodnutiu bolo potrebné zadovážiť od pôvodného exekútora jeho vyjadrenie, vyčíslenie rov exekúcie aby mohol exekučný súd vo veci rozhodnúť. Vykonalie dôkazov pred rozhodnutím súdu, resp. zabezpečenie potrebných podkladov k rozhodnutiu nemožno považovať za prieťahy v konaní alebo nesprávny úradný postup. Objektívne tak nie je vždy možné rozhodnúť v zákonnej lehote. Treba skúmať aj dôležitosť rozhodnutia pre ďalšie vzťahy účastníkov konania a priebeh konania. Rozhodovanie o zmene exekútora nijako vzťah medzi účastníkmi nemení a vplyv na priebeh konania nebol preukázaný. Z pohľadu súdnictva vzhľadom na dôležitosť rozhodnutia sa o dobe rozhodovania súdu dá hovoriť ako o prijateľnom časovom intervale. V danej exekučnej veci súd o návrhu rozhodol od zadováženia potrebných podkladov v primeranej lehote, ani nie mesiac od dôjdenia žiadaných podkladov.

Rozhodovacia činnosť, ktorá je podstatou súdnictva nemožno hodnotiť ako nesprávny úradný postup. Súd nie je presvedčený, že by bol počas doby rozhodovania exekučného súdu žalobca v neistote a hrozila by mu akákoľvek škoda. Nedodržanie zákonnej lehoty automaticky nezakladá nárok na náhradu škody. Otázka je, či vôbec došlo k škode, čo žalobca ani nepreukázal. Majetková ujma nebola preukázaná a nemajetková ujma nezávisí automaticky len od konštatovania nedodržania zákonnej lehoty, ale aj od okolností, ktoré sú v tejto veci v odôvodnení konštatované, a na základe ktorých súd nevidel dôvod pre finančnú satisfakciu vo forme nemajetkovej ujmy. V konaní nebola preukázaná priama príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. V prvom rade mal súd za to, že žiadna škoda nevznikla a v druhom rade žalobca nepreukázal spojitosť s nedodržaním zákonnej lehoty na zmenu exekútora a vznikom škody. Nemožno skúmať nedodržanie lehoty bez ohľadu na také okolnosti veci ako sú oprávnenosť pôvodného exekútora na konanie, reálne nepreukázanie škody, neexistencia konštatovania prieťahov v konaní, nezákonný exekučný titul, či porušenia povinnosti, vykonávanie dokazovania ako podstata súdnictva, neaktívny prístup oprávneného, rovnaký postup žalobcu ako ho vytyka súdu, chýbajúca príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody viedli samostatne i vo vzájomnom kontexte súd k zamietnutiu žaloby. O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že žalovanému, ktorý mal vo veci úspech, nepriznal náhradu trov konania, keďže žiadne nešpecifikoval.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote žalobca odvolanie, odôvodniac ho tým, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil a neúplne zistil skutkový stav veci. Súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z.z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z.z. Súd svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory. Štrasburský súd tiež uviedol, že dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote. Ďalej namietal, že súdu prvého stupňa predložil Znalecký posudok č. 1/2014 o výške vzniknutej škody, pričom súd nevykonal dostatočné dokazovanie jeho oboznámením. Zo znaleckého posudku totiž jednoznačne vyplýva, ktoré konkrétne náklady boli žalobcom vynaložené v súvislosti so správou a vedením pohľadávky. K predloženiu znaleckého posudku uviedol, že jeho vypracovanie bolo veľmi zložitá, pričom jeho vypracovanie žalobca zadal ešte dňa 01. marca 2013. Skutočnosť, že vypracovanie tohto posudku trvalo viac ako rok žalobca nevedel ovplyvniť, teda mal za to, že ide o objektívne dôvody. Podľa názoru žalobcu boli preukázané všetky podmienky pre vznik nároku na náhradu škody. Záverom namietal, že žalobca pred začatím pojednávania v danej veci podal návrh na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, ktorou je rozhodnutie o porušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd na základe ústavnej sťažnosti podanej na Ústavnom súde SR. Preto bol súd prvého stupňa povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť. S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

Napadnutým uznesením č.k. 9C/21/2013-71 zo dňa 22.09.2014 súd prvého stupňa uložil žalobcovi povinnosť v lehote desiatich dní od doručenia uznesenia zaplatiť súdny poplatok za odvolanie, ktorý je 20,- eur, podľa položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov, zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v platnom znení s poučením, že ak sa poplatok v určenej lehote nezaplatí, bude ho súd vymáhať.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia a tým je odôvodnenie. Podľa položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu

škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie a pod. Žalobca podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnej poplatku. Žalobca preto nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie. Uvedené právne závery sú v súlade s publikovaným rozhodnutím všeobecného významu, rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2007, sp. zn. 4 Cdo 39/2007. V prílohe zákona č. 71/1992 Zb. nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Žalobcovi bola v rozpore s citovaným zákonom uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal. Takéto konanie zo strany súdu predstavuje zásah do základného práva žalobcu na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky. Zároveň zdôraznil, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku vzhľadom na čl. 59 ods. 2 ústavy vylúčené. Navyše, podľa ustanovenia § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bola žaloba žalobcom podaná pred 01.10.2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z.z. a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012. Do 30.09.2012 bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Na základe vyššie uvedených dôvodov žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil.

Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok a napadnuté uznesenie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle § 212 ods. 1 OSP bez prejednávania na nariadenom odvolacom pojednávaní a dospel k záveru, že odvolania žalobcu nie sú dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako aj napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil, keďže súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdil.

Podľa § 212 ods. 1 OSP odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Podľa § 219 ods. 1 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 213 ods. 1 OSP, odvolací súd je viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvého stupňa s výnimkami ustanovenými v odsekoch 2 až 7.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 OSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní predmetnej veci sa zaoberal len námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvého stupňa, ktorý predchádzal napadnutému rozhodnutiu.

K nesprávnemu úradnému postupu môže dôjsť nielen pri úkonoch v rámci činnosti, pri ktorej štátny orgán nerozhoduje, ale tiež v rámci jeho rozhodovacej činnosti. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, lebo znaky nesprávného úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonávaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci „bez zbytočných prieťahov“ (článok 48 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky).

O vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou ide vtedy, ak škoda vznikla v dôsledku nesprávného úradného postupu, t.j. ak je medzi nimi vzťah príčiny a následku, pri ktorej platí, že ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, nevznikla by ani škoda. Vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný, nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu.

Zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je zákonom č. 514/2003 Z.z. koncipovaná ako zodpovednosť objektívna, čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu, resp. nedbanlivosti, ale stačí preukázať, že škoda (ak vznikla) je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu. Uvedená zodpovednosť je v ústave zakotvená v čl. 46 ods. 3.

Súd prvého stupňa v predmetnej veci správne skúmal naplnenie predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci, konkrétne či došlo v konaní k nesprávnemu úradnému postupu, vzniku škody a následne príčinnej súvislosti medzi nimi. Súd prvého stupňa po preskúmaní uvedených podmienok potrebných k vzniku zodpovednosti štátu za škodu nezistil naplnenie ani jednej z nich, ktoré by vo vzájomnej súvislosti pri naplnení spôsobili zodpovednosť štátu za škodu.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (6Cdo 119/2013).

Žalobca namietal, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký nežiaduci postup súdu v prejednávanej veci, ktorým súd účastníkovi konania znemožní realizáciu tých práv, ktoré mu priznáva Občiansky súdny poriadok za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Táto vada je významná najmä vtedy, ak by súd postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, a tým odňal účastníkovi jeho procesné práva. Žalobca však nešpecifikoval žiadne skutočnosti, na základe ktorých malo dôjsť k odňatiu možnosti konať pred súdom, pričom ani odvolací súd žiaden takýto dôvod nevzhladol. Navyše hoci podľa § 120 odsek 1, veta prvá OSP účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, podľa vety druhej citovaného ustanovenia, súd (teda nie účastníci) rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Preto ani nevykonanie navrhovaných dôkazov nemôže mať za následok odňatie možnosti konať pred súdom.

Navyše k žalobcom namietanému nevykonaniu dokazovania oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom č. 1/2014 o výške vzniknutej škody odvolací súd konštatuje, že žalobca súdu tento znalecký posudok nepredložil, nie je súčasťou spisu a preto sa s ním súd prvého stupňa ako aj odvolací súd ani nemal možnosť oboznámiť. Žalobca tak v priebehu konania neuniesol dôkazné bremeno v súvislosti s preukázaním vzniku škody.

Žalobca tiež namietal, že pred začatím pojednávania v danej veci podal návrh na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke a preto bol súd prvého stupňa o tomto návrhu povinný osobitne rozhodnúť. Odvolací súd však aj túto námietku žalobcu považuje za nedôvodnú vzhľadom k tomu, že žalobca žiadny takýto návrh súdu v priebehu konania nepodal. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca súdu doručil elektronickou formou dňa 28.05.2014 (teda v deň konania pojednávania, ktoré bolo odročené) a dňa 09.07.2014 (teda v deň konania pojednávania) ospravedlnenie, ktorého súčasťou bola žiadosť o odročenie pojednávania. Z jeho obsahu však nevyplýva žiaden úmysel žalobcu podať návrh na prerušenie konania. Iný návrh, ktorý by za takýto bolo možné považovať, sa v spise nenachádza.

Právom a zároveň povinnosťou účastníka konania je zúčastniť sa nariadeného pojednávania. Pojednávanie môže byť odročené iba z dôležitého dôvodu. V predmetnej veci sa však žalobca a jeho právny zástupca pojednávania nezúčastnil z vlastného rozhodnutia, pričom predvolanie im bolo doručené v dostatočnom časovom predstihu pred pojednávaním, so zachovaním zákonnej päťdňovej lehoty. Svoju neúčasť však ospravedlnil mailom doručeným súdu 09.07.2014, teda v deň konania pojednávania. Súd prvého stupňa preto postupoval správne, keď na základe vykonaného dokazovania vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti žalobcu, ako aj žalovaného, ktorý taktiež svoju neúčasť ospravedlnil.

Súd prvého stupňa v tejto súvislosti vec správne právne posúdil a správne zistil skutkový stav veci. Ako vyplýva z obsahu súdneho spisu Okresného súdu Nitra, sp. zn. 11Er/655/2006, exekučné konanie v predmetnej veci začalo dňa 29.09.2006, kedy došiel návrh na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi Mgr. Silvii Šabíkovej. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie došla Okresnému súdu Nitra dňa 05.10.2006. Exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 22.05.2006, sp.zn. SR 1573/06. Dňa 03.01.2007 Okresný súd Nitra poveril súdneho exekútora Mgr. Silviu Šabíkovú vykonaním exekúcie v predmetnej veci. Následne došiel súdu návrh na zmenu súdneho exekútora zo dňa 27.08.2010. Exekučný súd prípisom zo dňa 07.09.2010 vyzval súdneho exekútora na vyjadrenie sa k návrhu na zmenu súdneho exekútora, vyčíslenie trov exekúcie a zaslanie exekútorského spisu. Súdny exekútor dňa 25.11.2010 súdu doručil návrh na priznanie trov exekúcie a ich vyčíslenie, spolu s exekučným spisom. Okresný súd Nitra uznesením zo dňa 06.12.2010 návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora vyhovel a vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. Zároveň súdnemu exekútorovi JUDr. Silvii Šabíkovej priznal trovy exekučného konania. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.03.2011.

Podľa § 240 ods. 1 Exekučného poriadku, konania začaté pred 1. decembrom 2006 sa dokončia podľa doterajších právnych predpisov, ak odseky 2 až 4 alebo osobitný predpis neustanovujú inak.

Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, ustanovenie § 44 ods. 7 sa použije aj na konania začaté pred 1. decembrom 2006, v ktorých súd ešte neudelil exekútorovi písomné poverenie na vykonanie exekúcie. V konaniach začatých pred 1. decembrom 2006, v ktorých už súd udelil exekútorovi písomné poverenie na vykonanie exekúcie, ale neurčil výšku preddavku na odmenu a na náhradu hotových výdavkov, súd určí túto výšku na žiadosť exekútora.

Podľa § 238 ods. 1 Exekučného poriadku, konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak.

Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, ustanovenia § 34 ods. 1 až 3, § 37 ods. 4 a 5, § 46 ods. 3, § 47 ods. 3, § 58 ods. 5, § 134 ods. 2, § 136 ods. 3 a 4, § 145 ods. 1 sa použijú aj na konania začaté pred 1. septembrom 2005.

Podľa § 44 ods. 6 Exekučného poriadku účinného do 31.08.2005, ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosť oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Podľa § 44 ods. 7 exekučného poriadku účinného od 01.09.2005, teda v čase začatia exekučného konania, oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa odseku 8 citovaného ustanovenia, súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 7 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Na základe citovaného ustanovenia odvolací súd k žalobcom tvrdenému nedodržaniu zákonom stanovenej lehoty 30 dní na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora uvádza, že v prípade predmetnej veci exekučné konanie začalo dňa 29.09.2006 a preto bolo potrebné postupovať podľa Exekučného poriadku účinného od 01.09.2005, teda po novele, ktorá už upravovala 30 dňovú lehotu

na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora. V tomto prípade exekučný súd rozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora zo dňa 27.08.2010 rozhodnutím č.k. 11Er/655/2006-17 zo dňa 06.12.2010 tak, že návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora vyhovel, teda rozhodol po uvedenej lehote, po doručení potrebných podkladov k rozhodnutiu. Samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty však nezakladá automaticky nárok na náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy, ktorú si žalobca v tomto konaní uplatňuje. Ak by aj vo veci bolo konštatované omeškanie exekučného súdu v súvislosti s rozhodnutím o návrhu na zmenu súdneho exekútora, v tomto smere by museli byť naplnené aj ďalšie predpoklady zodpovednosti za škodu, ktoré však splnené neboli, tak ako to už konštatoval aj súd prvého stupňa. Žalobca totižto žiadnym spôsobom nepreukázal vznik tvrdenej škody, prípadne nemajetkovej ujmy a tiež príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučného súdu.

Navyše odvolací súd poukazuje aj na tú skutočnosť, že až do právoplatného rozhodnutia exekučného súdu o zmene súdneho exekútora je oprávnený a zároveň povinný exekúciu vykonávať pôvodný súdny exekútor. Pri zmene súdneho exekútora zostávajú zachované nielen účinky pôvodného návrhu, ale aj úkony vykonané pôvodným súdnym exekútorom. V exekúcii pokračuje nový súdny exekútor tak, že naväzuje na úkony vykonané pôvodným súdnym exekútorom. Vzhľadom k tomu v čase od podania návrhu na zmenu súdneho exekútora až do rozhodnutia exekučného súdu exekúciu vykonáva pôvodný súdny exekútor a preto ani v tomto smere nemohlo dôjsť k vzniku škody.

Vzhľadom k uvedenému odvolací súd môže len konštatovať, že nedošlo k porušeniu povinnosti rozhodnúť o návrhu na zmenu súdneho exekútora v primeranej lehote, a teda k stavu právnej neistoty a k prieťahom v konaní namietaných žalobcom ani nemohlo dôjsť.

K námietke žalobcu, že súd rozhodoval na základe inšpirácie novou právnou úpravou odvolací súd uvádza, že čo sa týka citácie ustanovenia § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci súdom prvého stupňa, v znení účinnom od 01.01.2013 ako aj v znení účinnom pred touto novelou je potrebné poznamenať, že uvedenou novelou bola v predmetnom ustanovení pridaná iba časť za bodkočiarkou, netýkajúca sa predmetnej problematiky. Ustanovenie § 9 odsek 2 uvedeného zákona súd prvého stupňa citoval taktiež v oboch zneniach, pričom však obe ustanovenia na daný skutkový stav správne aplikoval. Uvedené nemá žiaden vplyv na nesprávnosť napadnutého rozhodnutia a preto je aj táto námietka nedôvodná.

Zároveň odvolací súd poukazuje na dôvodovú správu k § 9 ods. 2 zákona č. 412/2012 Z.z. z ktorej vyplýva, že súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ale len Ústavný súd, resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy. Pokiaľ by konajúci súd o náhradu škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie prieťahov, znamenalo by to absurdný záver, že všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom by to mohlo smerovať k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Konštatovať prieťahy v súdnom konaní je oprávnený len Ústavný súd Slovenskej republiky. Taktiež aj novela § 9 ods. 2, 3 presne upravila prieťahy v konaní.

Vzhľadom na vyššie uvedené konštatovania odvolací súd dospel k záveru, že žalobca nenaplnil ani jednu z podmienok zodpovednostného právneho vzťahu vymedzených zákonom č. 514/2003 Z.z., ako ani nepreukázal, že by mu vznikla akákoľvek majetková škoda, resp. nemajetková ujma v príčinnej súvislosti s namietaným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu.

Predmetom odvolacieho konania bolo i odvolaním napadnuté uznesenie, ktorým bola žalobcovi uložená povinnosť v lehote desiatich dní od doručenia tohto uznesenia zaplatiť súdny poplatok za odvolanie, ktorý je 20,- eur, podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov, zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, súdne poplatky (ďalej len "poplatky") sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a) citovaného zákona, poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu. Podľa odseku 4, v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) citovaného zákona, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 1 citovaného zákona, sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len "percentná sadzba") alebo pevnou sumou. Podľa odseku 2, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa § 8 ods. 1 citovaného zákona, poplatok za podanie návrhu alebo žiadosti, poplatok za uplatnenie námietky zaujatosti v konkurznom konaní alebo reštrukturalizačnom konaní podľa osobitného predpisu a poplatok za konanie o dedičstve je splatný vznikom poplatkovej povinnosti.

Podľa § 18ca citovaného zákona (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 01. októbra 2012), z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Podľa § 18cc citovaného zákona (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 01. januára 2014), z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 31. decembra 2013 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 31. decembra 2013, i keď sa stanú splatnými po 31. decembri 2013.

Odvolací súd k namietanej absencii odôvodnenia zastal názor, že napadnuté uznesenie spĺňa požiadavku dostatočného odôvodnenia rozhodnutia z toho hľadiska, že toto uvádza dôvod uloženej povinnosti, ako aj jej výšku a taktiež určuje, podľa akej konkrétnej položky sadzobníka súdnych poplatkov bola predmetná povinnosť uložená. Taktiež spĺňa aj podstatné náležitosti, ktoré zákon kladie na tento typ rozhodnutia v zmysle § 169 ods. 1 OSP. Takýto rozsah odôvodnenia, priamo nadväzujúci na jeho výrokovú časť, postačuje na jeho dostatočné zdôvodnenie. Súd zastáva názor, že v prípade takéhoto rozhodnutia nie je potrebná ďalšia samostatná časť rozhodnutia s nadpisom Odôvodnenie, naopak, ďalšie skutočnosti by rozhodnutie mohli zaťažiť zbytočným formalizmom.

Položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, časť I., Poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní znie: zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom 20,- eur. Predmetná položka bola do zákona vložená novelou - zákonom č.286/2012 od 01.10.2012 a doposiaľ nebola menená.

Taktiež námietka žalobcu že spoplatneniu nepodlieha odvolanie, ale len žaloba, je nedôvodná vzhľadom k ustanoveniu § 6 ods. 2 v znení účinnom v čase podania odvolania, podľa ktorého sa poplatok podľa rovnakej sadzby vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej, pričom táto podmienka bola v predmetnej veci splnená, nakoľko odvolanie bolo podané vo veci samej. Z tohto hľadiska súd posúdil vznik poplatkovej povinnosti žalobcu i v zmysle intertemporálneho ustanovenia § 18cc, ktoré je potrebné vykladať tak, že ak bol poplatkový úkon navrhnutý alebo ak konanie začalo pred 31.12.2013, vyberajú sa súdne poplatky podľa predpisov účinných do 31.12.2013. V predmetnej veci však žalobca podal odvolanie po 01.01.2014 (dňa 16.09.2014) a hoci samotné návrhové konanie vo veci samej začalo pred 01.01.2014, použije sa právny stav podľa zákona účinného po 01.01.2014, (pretože poplatok sa vyrubuje za odvolanie ako za konanie na jednom stupni), aby nedošlo k porušeniu princípu zákazu retroaktivity vo vzťahu k úkonom navrhnutým alebo konaniam začatým pred 01.01.2014.

Preto neobstojí ani žalobcova argumentácia rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 39/2007, keďže súd prvého stupňa svojvoľne nerozšíril okruh úkonov podliehajúcich súdному konaniu, a správne na daný prípad aplikoval ustanovenia účinné v čase podania odvolania, teda v čase vzniku poplatkovej povinnosti.

Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa žalobcovi správne uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok, ktorá mu vznikla podaním odvolania, a to v správnej výške 20,- € podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov.

Na základe vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd napadnuté rozhodnutia súdu prvého stupňa ako vo výroku vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Odvolací súd o trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 odsek 1, v spojení s § 140 odsek 1, § 151 odsek 1 veta prvá a § 224 odsek 1 OSP tak, že žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže si náhradu trov neuplatnil a z obsahu spisu mu vznik týchto trov ani nevyplýva, a teda mu žiadne nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.